Täysistunto

Torstai 19.11.2026 klo 16.00—21.43

12. Hallituksen esitys eduskunnalle työlomajärjestelyistä Australian kanssa tehdyn yhteistyöpöytäkirjan muutoksen hyväksymiseksi ja yhteistyöpöytäkirjan voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 321/2026 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia, ja jos puhujalistaa ei ehditä käydä loppuun asti, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Marttinen, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.37 **Työministeri Matias Marttinen** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, kunnioitettu rouva puhemies! Hallitus esittää, että eduskunta hyväksyy työlomajärjestelyistä Suomen hallituksen ja Australian hallituksen välillä vuonna 2022 tehdyn yhteistyöpöytäkirjan muutoksen sekä lain yhteistyöpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Suomen ja Australian välinen yhteistyöpöytäkirja työlomajärjestelyistä on allekirjoitettu vuonna 2002, ja sitä on sovellettu keskeytyksettä 1. päivä toukokuuta 2002 alkaen. Käytännön soveltamisessa ei ole ilmennyt ongelmia. Nyt käsiteltävänä oleva esitys koskee järjestelyn ikärajan muuttamista sekä yhteistyöpöytäkirjan saattamista kansallisesti voimaan kokonaisuudessaan. Järjestelyyn osallistuvien henkilöiden yläikäraja nostetaan 30 vuodesta 35 vuoteen. Muutoksen jälkeen työlomalupaa voivat siis hakea 18—35-vuotiaat Suomen ja Australian kansalaiset.

Työlomajärjestely Australian kanssa lienee yksi suosituimpia nimenomaan suomalaisten nuorten keskuudessa. On hienoa, että tätä mahdollisuutta päästään nyt laajentamaan myös 35-vuotiaisiin saakka. Kansainväliset kokemukset ovat aina arvokkaita ja voivat parhaimmillaan tuoda paitsi uutta elämänkokemusta myös työkokemusta, kielitaitoa ja uusia sosiaalisia piirejä.

Australia on jo soveltanut korkeampaa, 35 vuoden yläikärajaa suomalaisiin hakijoihin 1. heinäkuuta tätä kuluvaa vuotta lukien. Australia on pyytänyt Suomelta vastaavaa vastavuoroista muutosta australialaisia hakijoita koskien. Tämän esityksen tarkoituksena on siis toteuttaa sama muutos Suomen osalta ja varmistaa järjestelyiden vastavuoroisuus. Viime vuosina yli 500 suomalaista nuorta on vuosittain hyödyntänyt järjestelyä Australiassa.

Esityksen mukaan muutos tulee voimaan sopimuksessa sovitun määräajan jälkeen, kun Suomi on ilmoittanut Australialle saattaneensa päätökseen kansalliset menettelynsä. Edel-

lä esitetyin perustein hallitus siis ehdottaa, että eduskunta hyväksyy Suomen ja Australian välisen työlomajärjestelyä koskevan yhteistyöpöytäkirjaan tehdyn muutoksen sekä siihen liittyvän voimaansaattamislain. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille esittelystä. — Sitten puhujalistaan. Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

19.40 **Saku Nikkanen sd:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Oikein ilahduttavaa kuulla näin erinomainen esitys, miten me pääsemme syventämään yhteistyötä Australian kanssa. Täytyy tässä tätä puheenvuoroakin pitää sen takia, että itselläkin on kokemusta Australiassa vietetystä vuodesta tämän työluvan kanssa 29-vuotiaana eli niin sanotusti viime hetkellä, eli täytin silloin 30, ja silloin ei ollut vielä tätä mahdollisuutta, että olisi voinut 35 ikävuoteen saakka olla — ehkä hyvä niin, koska sitten saattaisi olla, että en seisoisi tässä puhumassa, koska viihdyin siellä kyllä erinomaisen hyvin. Toki siellä karjatilalla työskennelleenä olisi ollut automaattinen mahdollisuus myöskin saada jatkotyölupa.

Joka tapauksessa tässä on kyse siitä, että teemme nyt vastavuoroisesti tänne Suomeen tämän muutoksen. Täytyy sanoa, että toivotan lämpimästi tervetulleeksi sieltä lämpimästä Australiasta tänne sateiseen, marraskuiseen Suomeen kaikki australialaiset, jotka haluavat tänne töitä tulla tekemään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Autto.

19.41 **Heikki Autto kok:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitos ministeri Marttiselle tämän tärkeän hallituksen esityksen tuomisesta eduskuntaan.

Vaikka Australia on maantieteellisesti kaukana, niin Suomella ja Australialla on, voi sanoa, tällaista henkistä läheisyyttä, koska tässä ajassa, jota elämme, jossa geopolitiikka on rajussa turbulenssissa, demokraattisten maiden tulee pitää tiiviisti yhtä. Tässä mielessä se syvenevä yhteistyö, jota voidaan Australian kanssa tehdä, on myös suuressa kuvassa todella tärkeää. Yhteistyö Australian kanssahan on tiivistynyt muun muassa Finnairin avattua suorat lentoyhteydet Australiaan, ja toisaalta EU:n tavoitellessa omaa strategista autonomiaansa hyvin vahvoja kaivannaisalan perinteitä omaava Australia on hyvinkin potentiaalinen yhteistyökumppani niin mahdollisena sijoittajatahona kuin myös sitten käytännön hankkeiden toteuttajana ja myös sen sektorin osaajana. Toki Suomellakin on tämän alan osaamista, elikkä siinäkin mielessä voidaan ajatella, että syventyvä yhteistyö on hyödyllistä molempiin suuntiin, joten on oikein kannatettavaa, että tässä asiassa voidaan edetä Australian toivomalla tavalla ja maidemme kumppanuus näin syvenee.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Räsänen.

19.42 **Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Näin merkittävistä kokonaisuuksista on mukava täällä kollegoiden kanssa vaihtaa ajatuksia. [Naurua] Tämä esityshän on varsin kannatettava, mutta onneksi ikäraja nousee 35 vuoteen vasta nyt, koska jos se olisi todella noussut jo aikaisemmin, niin voi olla, että edustaja Nikkanenkin olisi jäänyt sinne Australiaan. Parempi kuitenkin näin, koska teistä on huomattavasti enemmän hyötyä täällä.

Olisin kuitenkin kysynyt, jottei ministeri nyt joudu ihan pelkästään esittelemään vaan voi käydä myös edustajien kanssa keskustelua: Todellahan suomalaisten nuorten kannalta

tämä on erittäin hieno asia. Niin kuin mainitsitte, viitisensataa nuorta vuosittain pääsee sitten tutustumaan Australiaan tämänkin sopimuksen mahdollistamalla tavalla. Nyt kun ikärajaa vielä nostetaan 30 vuodesta 35 vuoteen, niin voisi kuvitella, että kiinnostus suomalaisillakin lähteä tutustumaan Australiaan nousee. Mutta sitten vastavuoroisesti, jos muistan oikein, taitaa olla vain alle kymmenen australialaista, jotka ovat tämän sopimuksen puitteissa vuosittain Suomeen tulleet. Niin kuin edustaja Autto täällä totesi, sekä Suomella että Australialla on varmasti paljon samanlaisiakin intressejä ja voisimme oppia enemmänkin toinen toisiltamme. Kysyisin: Onko ministeriössä kenties pohdittu, millä tavalla me voisimme jatkossa ehkä hieman enemmän houkutella Australiasta ihmisiä tämän sopimuksen puitteissa tulemaan tutustumaan Suomeen? Sehän olisi erittäin hieno asia. Vai onko niin, että mahdollisesti Australiassa ajatellaan, että tämä suomalainen marraskuinen sää ei ole sitten välttämättä vetovoimatekijä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

19.44 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tämän osalta tämä toiminta ei ole ihan ilmaista. Tässä kuitenkin vaaditaan kolmelle ensimmäiselle kuukaudelle omia varoja 2 450, ja sitten tässä on myöskin maksuja, jotka hakemuksessa ovat siinä 500—600 euron luokkaa. Että kyllä siinä myöskin pitää olla omia varoja, jotta tämä on mahdollista.

Se, mikä tässä on mielenkiintoista, on se, että kun tätä kysyttiin valiokunnassa ennakkokäsittelyssä, miksi Suomeen ei tule niin paljon, niin tämä viranhaltija, hallitusneuvos Tiukkanen, totesi siinä, että näillä mailla on monissa muissakin maissa näitä kohteita ja sen takia Suomi ei ole ihan niitä houkuttelevimpia kohteita tulla takaisin päin. Australiassa on se 500 suomalaista, ja Japanissa on noin parisataa, niin että nämä määrät ovat tätä suuruusluokkaa. On mielenkiintoista nähdä, miten suosittu tuo äskeinen Etelä-Korea tulee olemaan.

Tämä on tärkeä osa kansainvälistymistä, kun ajatellaan, että meidän pitää käydä tutustumassa eri kulttuureihin ja maihin, vaikka ne olisivat vähän toisella puolella maapalloakin. Se auttaa meitä ymmärtämään vähän globaalimmin näitä asioita. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Marttinen.

19.46 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, rouva puhemies! Ja kiitoksia kansanedustajille käydystä keskustelusta. Meinasin myös sanoa, että ehkä on aivan hyvä, edustaja Räsänen, että se 35 vuoden ikävuoden raja vasta nyt tulee voimaan, koska, sanotaan, vielä joitakin vuosia sitten olisin ehkä tullut jopa pohtineeksi, pitäisikö tässä sitten vielä lähteä tekemään vähän reissua, [Joona Räsänen: Se on hyvä, ettei meitä päästetty!] mutta meitäpä ei päästetty, vaan täällä ollaan ja töitä tehdään.

Vakavammin puhuttuna se on juuri näin kuin tässä myös, edustajat, vastasitte, että Australian osalta heillä on siis laajempi tämä työlomasopimusverkosto, minkä kautta taas heidän nuorensa voivat myös valita näitä kohdemaita. Kun vastaan hallituksessa myös laajemmin työ- ja koulutusperäisestä maahanmuutosta, niin kuitenkin vuositasolla Australiasta tulevien osalta näitä ensimmäisiä oleskelulupiakin haetaan. Se on siellä 100:n ja 200:n hakemuksen välissä, ja meillä on vain joitakin kymmeniä australialaisia opiskelemassa meidän korkeakouluissa. Kyllähän se on käytännössä niin, että se paino on hyvin paljon juuri siinä suunnassa, että suomalaisnuoria menee tämän sopimuksen myötä taas vastaavasti

Australian päähän. Se on totta kai hyödyllistä, että he saavat paremman kielitaidon, oppivat näkemään vähän maailmaa, ja ainahan he totta kai pääsevät takaisin.

Niin kuin edustaja Autto, arvoisa puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, täällä käytti puheenvuoron, on aivan totta, että nythän maailma on myös muuttunut siinä mielessä, että myös Suomen tunnettavuus ja huomio, myös muuten kuin pelkästään meidän Canberran suurlähetystön saaman someilmiön myötä, ovat kuitenkin siellä Australiassa nousseet merkittävästi. Tiivistyvän yhteistyön ja nytten myös taas vastaavasti Finnairin avautuneiden lentoliikenneyhteyksien myötä näemme kyllä ministeriössä, että tätä maiden välistä yhteistyötä on merkittäviä mahdollisuuksia edelleen siis tiivistää. Tämä olkoon nyt yksi osoitus siitä, että tälle pohjalle voitaneen rakentaa myös vielä tiiviimpää taloudellista ja teollisuuspoliittista yhteistyötä.

Tämä on yksi tärkeä asia, jolla voidaan taas luoda parempaa maakuvaa. On tosiaan hieno asia, että meidän nuorille voidaan avata tällaisia mahdollisuuksia, on sitten kyse Japanista, Etelä-Koreasta tai Australiasta, että kuitenkin näitä asioita on kyetty valtiotasolla sopimaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.